

KASTEEL d'URSEL

MAGAZINE

Driemaandelijkse uitgave van de Provincie Antwerpen

Antwerpen | 10de jaargang # 37 | februari-maart-april 2014

‘DOE UW PLICHT’

PROVINCIE
ANTWERPEN

De toekomst

Tien jaar geleden begon het kasteel d'Ursel aan een nieuw hoofdstuk. Onder de vleugels van de provincie Antwerpen is er sindsdien veel verwezenlijkt. De nalatenschap van de familie d'Ursel is echter meer dan het kasteel. Er is het park, dat samen met het kasteel door de provincie werd gekocht. In dat park ligt dan weer Het Laathof, een centrum voor jeugdtoerisme dat eigendom is van Toerisme Vlaanderen. Dat geldt ook voor het paviljoen De Notelaer, waar ook de gelijknamige vzw en Herita partners zijn. Tussen dat alles liggen nog de voormalige jachtgronden, die deels in private handen zijn en deels eigendom van het Agentschap voor Natuur en Bos. De provincie redde het kasteel van de ondergang, Vlaanderen deed hetzelfde voor het paviljoen De Notelaer en het Laathof. Het komende jaar gaan we samen op zoek naar een structuur om

het beheer van al deze instellingen te stroomlijnen en te vereenvoudigen. Zo kunnen we efficiënter te werk gaan en beter investeren in de publiekswerking. Met de eerste stap zijn we al volop bezig. Het beheer van het park zal worden overgedragen door de provinciale groendomeinen aan het team van het kasteel. Het is een eenvoudige ingreep die een grote logistieke en administratieve vereenvoudiging inhoudt. Zulke kleine stappen maken een groot verschil en daarom zal er verdere toenadering gezocht worden tussen alle betrokken partijen om de toegankelijkheid van alle domeinen te verbeteren en het beheer efficiënter te maken. De provincie Antwerpen blijft werken aan de toekomst van dit domein, om het rijke verleden springlevend te houden. Na tien jaar lijken de grootste uitdagingen achter de rug, maar voor ons publiek worden de volgende tien jaar des te boeiender.

LUK LEMMENS
gedeputeerde voor cultuur

KOEN DE VLIAGER-DE WILDE
beheerder kasteel d'Ursel

COLOFON Kasteel d'Ursel
Wolfgang d'Urselstraat 9
2880 Hingene
www.kasteeldursel.be
T 03 820 60 11
info@kasteeldursel.proviant.be
IBAN BE54091018504797
BIC GKCCBEBB

Het magazine van het Kasteel d'Ursel is een uitgave van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen:

Cathy Berx, gouverneur-voorzitter,
Luk Lemmens, Ludwig Caluwé,
Inga Verhaert, Bruno Peeters,
Peter Bellens en Rik Röttger, leden
en
Danny Toelen, provinciegriffier.

Jaargang 10, nummer 37,
februari-maart-april 2014

Redactie: Veerle Moens en Koen De Vlieger-De Wilde,
met medewerking van Baudouin d'Ursel,
Serge Migom en Elise Simoens.

Vormgeving: Frederik Hulstaert

Druk: Drukkerij De Bie, Duffel

Oplage: 4500 exemplaren

Dit magazine werd gedrukt op milieuvriendelijk
papier en verpakt in milieuvriendelijke folie.

ISSN 1781-4464

KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Gratis magazine

Wil je het magazine van kasteel d'Ursel thuis ontvangen? Bezorg ons dan je adresgegevens. Alle nummers zijn ook terug te vinden op de website.

Nieuwsbrief

Wil je nog beter geïnformeerd zijn over het reilen en zeilen binnen het kasteel? Schrijf je dan via de website gratis in op de e-nieuwsbrief.

Kasteelheer voor één dag

Het kasteel kan gehuurd worden voor recepties, seminaries, ontvangsten, diners, ... Voor meer info, de huurovereenkomst en een aanvraagformulier kan je ons bellen of surfen naar de website.

Nieuw kleedje

De rondleidingen in het kasteel werden in een nieuw kleedje gestoken. Voortaan wandel je er langs de sfeervolle kelders, de prestigieuze ontvangstruimten op de benedenverdieping en de voormalige slaapkamers op de verdiepingen. Tijdens een filmpje verneem je alles over de bouwgeschiedenis van het kasteel. Je krijgt ook een prachtig staaltje interieurgeschiedenis te zien: behangsels, wandbespanningen, deur- en schouwstukken uit de achttiende en negentiende eeuw, dikwijls in oosterse stijl.

Je bewondert er aquarellen, tekeningen en olieverfschilderijen van vier penseelprinsessen, adellijke amateurschilderessen die in het kasteel woonden of er regelmatig op bezoek kwamen. Zo maak je kennis met het kasteel en zijn bewoners, de grote gebeurtenissen uit de geschiedenis en de 'petite histoire' van alledag.

Voor of na de rondleiding kan je nog genieten van een glaasje cava, een kopje koffie, een stukje taart of een uitgebreide afternoon tea. De 'groene kamer' van het kasteel wordt daarvoor omgetoverd tot een heus theesalon met sierlijk gedekte tafeltjes. We serveren er sandwiches met zalm, eiersalade en kip, cupcakes, scones met *clotted cream* en jam en daarbovenop nog een lekker assortiment van andere zoetigheden. Je proeft er ook van de fijnste thee.

Meer info vind je op de website van het kasteel.

Hingense viergeslachten

Tot eind november liep de tentoonstelling *Vrouwen met stijl. Vier penseelprinsessen in Hingene*. De centrale figuur was Antonine de Mun, hertogin d'Ursel. Verder kwamen ook haar grootmoeder Emilie, haar moeder Pauline en haar dochter Henriëtte aan bod. Tientallen aquarellen, tekeningen en olieverfschilderijen van dit adellijke viergeslacht bleven bewaard in privéverzamelingen. In deze tentoonstelling werden ze voor het eerst samen gebracht. Meer dan 3200 mensen bezochten tijdens het najaar de tentoonstelling. Op zondag 17 november nodigden we de Hingense viergeslachten uit in het kasteel. Ze werden er in stijl ontvangen met koffie en taart in de spiegelzaal en poseerden trots in de inkomhal voor een groepsfoto.

Tien jaar nieuw leven

In december 2003 opende het kasteel zijn deuren. Onder de vleugels van de provincie Antwerpen startte het nieuwe leven. Ondertussen zijn we tien jaar verder en om dat te vieren trakteerden we onszelf op een filmpje. Je vindt de link op onze website en natuurlijk ook op onze Facebookpagina. Daar hebben duizenden nieuwsgierigen het filmpje al bekeken, vonden honderden supporters het leuk en hebben tientallen sympathisanten het gedeeld met hun vrienden. Daar kunnen we natuurlijk niet tegen zijn ...

v.l.n.r.: Koen De Vlieger, beheerder kasteel d'Ursel, Elisabeth Blommaerts en familie, Leontine De Wit en familie, Liliane De Backer en familie, Hendrik Van De Moortel en familie, Josephine De Wachter en familie, Adela Piessens en familie, Simone Leys en familie en Luk Lemmens, gedeputeerde voor Cultuur

In het vorige magazine vertelde graaf Baudouin d'Ursel over de jeugd en het huwelijk van zijn grootvader Wolfgang (1882–1914). Nu gaat hij verder met zijn wedervaren tijdens de eerste dagen van de Grote Oorlog.

Op 28 juni 1914 pleegde een Bosnisch-Servische student in Sarajevo een moord-aanslag op de Oostenrijkse aartshertog en troonopvolger Frans Ferdinand van Habsburg. Een maand later verklaarde Oostenrijk-Hongarije de oorlog aan Servië. Op dat moment bevond Wolfgang d'Ursel zich met zijn gezin in het Normandische Sainte-Honorine. Uit een brief van zijn

een verkenningssmissie langs de grenzen. Het meest beknopte verslag van deze missie werd nagelaten door trompetter Smets, een van de mannen die de graaf d'Ursel vergezeld: 'Aangekomen in Gembloers zocht luitenant graaf d'Ursel zes mannen van goede wil. Namen deel: wachtmeester Antoine de Belder, de ordonnans van de graaf d'Ursel Léopold Herremans, de

deze slag werd luitenant graaf d'Ursel gewond aan het hoofd. Zijn soldaten wilden de luitenant meenemen maar hij zei: "Laat mij en doe uw plicht." Om zes uur 's ochtends kregen we versterking van het 1ste Regiment Gidsen onder leiding van majoor de Schietere. Deze laatste gaf onmiddellijk het bevel om af te stijgen, waardoor de Duitsers al onze paarden

'Doe uw plicht!'

echtgenote Jacqueline de Néverlée van 29 juli blijkt dat er nog hoop was dat het niet tot een grootschalige oorlog zou komen: 'We hebben deze morgen om vier uur het bevel gekregen om naar Brussel terug te keren. Het is nog geen mobilisatie, maar men moet zich klaarhouden. Het is negen uur. Alles is ingepakt, de bagage is in het station en de mannen en paarden staan klaar om te vertrekken. De laatste berichten zijn echter beter en ik geloof dat we ervan afkomen met een moment van opschudding.'

Wat een illusie! Door een sneeuwbaaleffect van allianties en oorlogsverklaringen werden overal in Europa de legers gemobiliseerd. Op 1 augustus bezette Duitsland Luxemburg en vroeg het aan het neutrale België een vrije doortocht naar Parijs. België weigerde, waarop Duitsland de oorlog verklaarde. Op 3 augustus meldde Wolfgang d'Ursel, cavalerieluitenant in het 2e Regiment Gidsen, zich in Gembloers. Om half tien 's avonds kreeg hij het bevel voor

soldaten Wauters, Tart, Zimmer en de trompetter Smets. Vertrek van Gembloux tot in Verviers, ter plaatse aangekomen aten en dronken we in een café. (...) Van Verviers zijn we vertrokken naar de Duitse grens (Eupen) waar we drie dagen en drie nachten in het bos zijn gebleven. Van deze plaats verstuurde de luitenant de duiven die de trompetter Smets had meeegenomen naar de burelen van Antwerpen. Toen we uit het bos kwamen, stootten we op een Duitse ruiterspatrouille die onze kameraden Tart en Zimmer doodde. Wij, de ontsnapt, konden vluchten langs de forten van Luik om uiteindelijk aan te komen in Waanrode. Daar voegden we ons bij de divisie van generaal De Wit. We namen deel aan de grote slag bij Halen en met wat er overbleef van het eerste escadron van de graaf de Liedekerke trokken we op 17 augustus richting Budingen, waar we rond elf uur 's avonds aankwamen.'

'De volgende nacht werden we rond vier uur aangevallen door de Duitsers. Tijdens

konden afnemen. Tegen zeven of acht uur was Budingen helemaal ingenomen en staken de Duitsers het hele dorp in brand. Veel van onze soldaten werden er begraven en een groot aantal werd gevangen genomen. 's Avonds rond negen uur hielden we appèl in een nabijgelegen dorp en er bleven slechts vijfentwintig mannen over. Van daar trokken we ons via de forten van Antwerpen terug tot aan de IJzer waar we vier lange jaren zijn gebleven voordat deze verschrikkelijke oorlog ten einde was.'

Dit verhaal wordt veel uitgebreider beschreven in de oorlogsdagboeken van Wolfgang d'Ursel en wachtmeester Antoine De Belder. Deze laatste had duidelijk een extreme bewondering voor zijn luitenant, zoals hij hem beschrijft in de eerste pagina's van zijn journaal: 'Vooraleer ik verder ga, moet ik wat toelichting geven bij mijn peloton, onder het bevel van luitenant graaf Wolfgang d'Ursel. Ik ken deze officier sinds mijn toetreding tot het regiment. Hij heeft me de theorie van brigadier onderwezen en

In haar memoires beschreef Hedwige d'Ursel haar oom Wolfgang: 'Hij was heel groot en heel fijn en wij vonden hem erg knap in zijn uniform van de Gidsen, met zijn gouden tressen en zijn berenmuts.'

beroep als geen ander en bij zo'n aanvoerder voelen we ons veilig. In de kleinste van zijn gebaren legt hij zijn aangeboren voornaamheid. Ik ben zijn vriend en dikwijls heeft hij getoond hoeveel ik op hem kon rekenen. Hij is meer een vader dan een overste, want hij is altijd bereid om een fout te vergeten. Dat God hem behoede voor tegenspoed, deze echtgenoot en vader van drie kinderen.'

Toen de verkenners op 4 augustus aankwamen in Spa stelden ze vast dat Duitse troepen de Belgische grens overschreden hadden. Luitenant d'Ursel wilde onmiddellijk de generale staf verwittigen, maar de eerste postduif bleef hoog in een boom zitten. Omsingeld door zoveel vijanden was vluchten de enige optie. Het is niet gemakkelijk om weerwerk te bieden wanneer enkele mannen achtervolgd worden door een heel leger! Toch schreef Wolfgang op 5 augustus in zijn dagboek: 'Toen we op 500 meter een peloton cavaleristen zagen, nam ik de karabijn van De Belder, steeg af en ontlaaide mijn wapen. Een paard viel neer met zijn ruiter en bleef ter plaatse. Hoera!' Toen de mannen na drie dagen hun divisie bereikten, vroeg generaal de Witte aan De Belder: 'Zeg mij, wachtmeester, voelt het hetzelfde om de opgejaagde haas te zijn als om de haas op te jagen?'

in 1913 verzorgde ik samen met hem de opleiding. Onderofficieren en ruiters, al zijn mannen waren gelukkig om onder zijn bevel te dienen. Het is pas later dat we hem hebben leren kennen, dat we echt van hem hielden en bereid waren om voor hem alle gevaren te trotseren. Tijdens de eerste dagen van de oorlog heb ik gezworen om hem overal blindelings te volgen: was zijn leven niet het mijne waard? Dit is

zijn portret in enkele woorden: erg groot en heel mager is onze luitenant zeker de meest elegante officier die ik ken. Hij is een ervaren ruiter, met een perfecte gratie. Het is man die in alle omstandigheden kalm blijft, die houdt van zijn soldaten en zich dingen ontzegt omwille van hen. Hij is dapper en neigt naar het overmoedige. Hij doet lachen en maakt grapjes, zelfs oog in oog met de dood. Onze luitenant kent zijn

Op 12 augustus schreef Wolfgang een korte boodschap naar zijn echtgenote: 'Gisteren grote slag bij Haelen. De divisie heeft tot 's middags talrijke Duitse soldaten tegengehouden aan de Gete tot onze infanterie uit Tienen is aangekomen. Volgens wat ik gezien heb, was de strijd onbeslist, maar wel dodelijker voor de Duitsers dan voor ons. Ik heb geen erg actieve rol gespeeld en ik ben ongedeerd,

In de beginndagen van de oorlog poseerde Wolfgang (staand bij het schilderij) met zijn broer Robert (zittend achter het bureau) en twee andere officieren

zoals trouwens het hele regiment. Ik weet nu wat oorlog is. Wel, het is walgelijk.’

Zes dagen later sneuvelde luitenant d’Ursel in Budingen, een dorp bij Zoutleeuw. Er bestaan verschillende verhalen over zijn dood. Het meest geloofwaardige schreef Aynard de Liedekerke-Beaufort op 30 januari 1915 naar Jacqueline de Néverlée. Hij had het uit eerste hand vernomen van wachtmeester Engels en de ruiters Daubechies, Moreau en Leprince. ‘We bevonden ons in een greppel aan de zijde van luitenant d’Ursel. Hij had een karabijn genomen om samen met ons te schieten. Bij het begin van de strijd krijgt hij een kogel in het hoofd. We haasten ons naar hem om hem op te tillen en weg te brengen, maar hij zegt direct: “Laat mij, blijf op uw post en doe verder uw plicht.” Ondertussen komt majoor de Schietere, die dit deel van de linie commandeerde, bij ons aan. We melden hem dat Wolfy gewond was, hij gaat erheen en Wolfy zegt hem: “Zeg tegen mijn vrouw dat mijn laatste gedachte voor haar en voor mijn kinderen is.” De majoor gaat achter de linies een dokter zoeken. We wachten op hem, maar hij komt niet. De strijd wordt hevig, de kansen keren en we krijgen het bevel om ons terug te trekken. Daubechies en Moreau vertrek-

ken als laatsten. Door de intensiteit van het geweervuur kunnen ze de arme Wolfy niet meenemen. Ze leggen hem in het stro en proberen hem te verbergen, maar moeten al snel vluchten. Etienne de Jonghe [die bevriend was met Wolfgang en Jacqueline] bevond zich rechts van onze positie en komt voorbij Wolfy wanneer hij zich terugtrekt. Hij ziet hem uitgestrekt in de greppel liggen. Hij is niet op de hoogte en denkende dat zijn vriend dood is, geeft hij hem een laatste streling. Het is dan dat hij zachtjes zegt: “Oh Etienne”. Elke poging om hem te redden is op dat moment onmogelijk.’

Vier dagen later schreef zijn moeder Antonine de Mun naar haar oudste zoon Robert: ‘Heb je gehoord dat de goede God onze geliefde Wolfy tot zich heeft genomen? Ja, hij is het offer dat God aanvaardde voor het heil van België. Laat ons dapper zijn, zodat we hem waard zijn. Hij is gestorven als een held: dodelijk gewond en gevallen in een greppel, zei hij tegen zijn mannen die hem wilden meenemen: “Ik ben er geweest, laat mij, doe uw plicht.” Wat een moed als soldaat en als christen. (...) De arme kleine Jacqueline is hem met Huysbrechts gaan zoeken tussen de Duitse linies, in een massagraf vol doden

en gewonden, en ze vond hem begraven onder een klein kruis met zijn naam erop geschreven.’ Op 25 augustus werd er in de parochiekerk van Budingen een begrafenis gehouden voor zijn zielenheil. Als eerbetoon werd de straat van het kasteel in Hingene van Kleine Kouterweg omgedoopt tot de Wolfgang d’Urselstraat. Ook naar alle andere gesneuvelden uit Hingene, Wintam en Eikevliet werden straten genoemd.

In 1974 was ik verloren gereden en kwam ik een beetje te laat aan op de herdenking van de zestigste verjaardag van de slag bij Budingen. De pastoor was bezig aan zijn preek en toen ik binnenkwam in de kerk, waren de eerste woorden die ik hoorde: ‘Doe uw plicht’. Het waren de laatste woorden van mijn grootvader en het thema van de preek. Mijn vader, die als verzetsstrijder ook zijn plicht deed in de volgende oorlog, overleed op zijn beurt in een gevangenkamp in Duitsland. Mijn moeder merkte op dat ouders die in 1914 hun zoon naar het front zagen trekken hem zeiden: ‘Je zal je plicht doen, is het niet? In 1940 was de toon veranderd: ‘Je zal er voor zorgen dat je terugkomt, is het niet?’ ■

BAUDOIN D’URSEL

De familie d'Ursel tijdens de Grote Oorlog

Wolfgang d'Ursel was beroepsofficier, maar bij het uitbreken van de oorlog meldde ook verschillende van zijn neven en achterneven zich als vrijwilliger. Zijn broer Robert, de hertog d'Ursel, deed het in stijl. In een eenvoudig uniform van ruiter tweede klasse ging hij naar het parlement, waar koning Albert I de Kamer- en Senaatsleden toesprak. De hertog nam effectief dienst, samen met 'Yes or No', een stevig paard dat het ruige kampeleven moest aankunnen. Ze werden ingekwartierd in Wetteeren. Ook Egide de kamerknecht, Jules de stalknecht en alle andere jongemannen uit het dorp werden ingelijfd. Hertogin Sabine Franquet de Francqueville en de kinderen Henri, Hedwige en May bleven voorlopig in Hingene. Pas toen de Duitse opmars Brussel en Antwerpen bedreigde, vluchtten ze naar Oostkamp, het domein van een grafelijke tak van de familie. *Maître d'hôtel* Louis Delier en zijn echtgenote Adeline, *femme de chambre*, reisden mee. Nadien ging het verder langs de Belgische kust tot in Frankrijk, waar ze verbleven bij verschillende familieleden. In 1915 maakten ze de overstek naar Engeland. Louis en Adeline Delier bleven in Frankrijk, maar zouden na de oorlog opnieuw in dienst komen. In Engeland gingen Hedwige en May – ondertussen dertien en elf jaar oud – op kostschool, Henri – vijftien – werd in een college klaargestoomd tot officier. De hertogin bezocht haar vrienden, maar bekommerde zich ook om de vele Belgische vluchtelingen. De hertog had zich in 1914 met de rest van het Belgische leger teruggetrokken achter de onder water gezette IJzervlakte. Hij liet zijn baard staan, werd bevorderd tot kapitein en werd verbindingsofficier met het Britse leger in Noord-Frankrijk. Daardoor had hij recht op een ordonnans en kon hij Jules de stalknecht uit de loopgraven halen. Het vooroorlogse uniform met een indrukwekkende beren-

In januari 1915 poseerde Robert d'Ursel nog als ruiter tweede klasse in het 2de Regiment Gidsen. Het uniform met indrukwekkende berenmuts, donkerrode broek, donkergroene vest en dito mantel werd later ingeruild voor een kaki kapiteinsuniform

muts, donkerrode broek, donkergroene vest en dito mantel werd later ingeruild voor een kaki kapiteinsuniform. Af en toe bezocht hij koning Albert in zijn villa in De Panne en drie of vier keer per jaar ging hij naar zijn gezin. Eind 1917 werd Robert overgeplaatst naar Londen. Ze vormden opnieuw een gezin, eerst in de stad en later in een buitenhuis in Kent, vanwaar de hertog elke dag naar Londen pendelde. Ze kregen er zelfs het gezelschap van enkele jongens uit Hingene, die met verlof waren van het front. Onder hen de zonen van hun eigen tuinier Guillaume D'Hoogh, die zich als dank voor de gastvrijheid gezwind aan het onderhoud van de plantsoenen zetten... Na de wapenstilstand in 1918 vergezelde Robert d'Ursel de Belgische vorsten en parlementsleden bij hun triomfantelijke intrede. Zijn zoon Henri volgde – tot zijn grote frustratie – pas enkele maanden later, met zijn moeder en zijn zussen. Hij werd pas achttien op 18 november 1918: exact één week te laat om zich nog als oorlogsvrijwilliger te kunnen melden en in uniform mee terug te keren naar huis. ■

KOEN DE VLIAGER-DE WILDE
Kasteel d'Ursel

Collectiedag Eerste Wereldoorlog

Met collectiedagen in heel Europa wil 'Europeana 1914-1918' meehelpen om de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog te registreren. In de provincie Antwerpen organiseert de Dienst Erfgoed verschillende collectiedagen.

Op 2 maart word je uitgenodigd om je verhalen en objecten (tekeningen, prenten, dagboeken, brieven, schilderijen, legerattributen, obussen, ...) naar het kasteel te brengen. Je wordt er opgewacht door een team van medewerkers die die verhalen optekenen en de objecten fotograferen. Experts helpen je met de interpretatie en zoeken mee naar antwoorden. Alles wordt ter plekke opgeslagen in de centrale erfgoeddatabase van Europeana en voor de toekomst bewaard.

Praktisch

Zondag 2 maart 2014, 11 tot 16 uur.

Je kan gewoon langskomen of vooraf contact opnemen (zeker als je veel materiaal hebt) op het nummer 03 240 55 61 of via grootwar@provant.be.

Tijdens de collectiedag kan je ook het hele kasteel gratis bezoeken!

Warre Borgmans en Vitaly Pisarenko

We kennen hem als scenarist van de televisiereeksen *Katarakt* en *In Vlaamse Velden* over de Eerste Wereldoorlog.

Als acteur speelde hij succesrollen in *Het Pleintje*, *Alfa Papa Tango* en *Kongo*. Maar Antwerpenaar Geert Vermeulen heeft nóg meer in zijn mars.

Voor *De Biecht van Liszt* verdiepte hij zich in het leven en oeuvre van de negentiende-eeuwse Hongaarse sterpianist en componist Franz Liszt. Het resultaat is een heel nieuwe compositie die woord en muziek op een originele manier met elkaar versmelt.

‘Acteur Warre Borgmans en pianist Vitaly Pisarenko hadden er een stevige kluif aan om hun timing goed op elkaar af te stemmen’, aldus Vermeulen.

De Biecht van

Waarom viel de keuze precies op Franz Liszt?

‘Ik was al langer gefascineerd door Liszt. De man had een bijzonder interessant leven en heeft een heel rijk oeuvre bij elkaar geschreven. De betrokkenheid van de jonge Oekraïense pianist Vitaly Pisarenko bij dit project maakte de keuze voor Liszt haast evident. In 2008 won Pisarenko het Franz Lisztconcours in Utrecht. Hij zal het podium delen met de acteur Warre Borgmans. Borgmans heeft al veel muziekvoorstellingen gespeeld, in allerlei mogelijke genres. Hij sprong meteen mee op de kar.’

Het grote publiek kent Liszt vooral als de componist van duizelingwekkend virtueuze pianomuziek. Is dat beeld correct?

‘Noem Liszt gerust een popster *avant la lettre*. The Beatles waren heus niet de eersten die ervoor zorgden dat vrouwen bij bosjes in zwijm vielen bij het horen van hun muziek. Liszt genoot met volle teugen van al dat succes en hield er heel wat minnaressen op na. Tot daar het meest smeugige en bekende beeld van Liszt. Met deze voorstelling willen we dat beeld graag uitbreiden. Later in zijn leven voelde Liszt een diepe behoefte om een componist te worden van de orde van Bach, Mozart en Beethoven. Samen met

zijn vriend Wagner wilde hij de muziek ook grondig vernieuwen. Tot zijn grote teleurstelling moest hij op latere leeftijd evenwel vaststellen dat Wagner daar veel beter in geslaagd is dan hijzelf.

Het is misschien verrassend voor de rokenjager die hij was, maar Liszt had ook sterke religieuze neigingen. Die ontstonden toen hij als wonderkind door zijn vader doorheen gans Europa werd meegezeuld. Daardoor had de kleine Liszt geen enkel contact met leeftijdsgenootjes. Om te ontsnappen aan dat marionettenbestaan, wilde Liszt priester worden, maar daar stak zijn vader een stokje voor. Op latere leeftijd heeft hij terug toenadering tot de kerk gezocht. Hij werd zelfs abbé en liep zijn laatste levensjaren constant in een priesterkleed rond. Vandaar dat we in deze voorstelling ook een sanctus en een kerkhymne verwerkten.’

Welke bronnen gebruikte je bij het schrijven van de theatertekst?

‘Ik verdiepte me zowel in de vele biografieën als in de briefwisseling van Liszt. De brieven die Liszt schreef naar zijn eerste grote liefde Marie d’Aoult en hun drie kinderen, zijn soms heel pijnlijk.

Verder heb ik me ook gebaseerd op autobiografische geschriften van Liszt en op artikels die hij onder meer in kranten gepubliceerd zou hebben. Grappig om weten is dat deze geschriften – zo wordt toch algemeen aangenomen – vooral het werk zijn geweest van Liszts tweede grote liefde, de rijke Russische vorstin, essayiste en journaliste Caroline von Sayn-Wittgenstein. En boven alles heb ik me met heel veel plezier laten inspireren door Liszts muziek.’

Warre Borgmans kruipt in deze voorstelling in de huid van de oude Liszt die terugblijkt op zijn leven. Kan je ons een idee geven van de concrete verhaallijn?

‘Na Wagners dood boerde de populariteit van diens Bayreuther Festspiele flink achteruit. Cosima nodigde daarop haar nog altijd immens populaire vader uit om naar Bayreuth te komen en zo de Festspiele nieuw leven in te blazen. Liszt, die hoopte op een verzoening met zijn dochter, ging op het voorstel in, maar werd jammer genoeg doodziek in Bayreuth. Zijn dochter bracht hem niet één keer een bezoek. In de dagen voor zijn dood laat Liszt zijn hele carrière en oeuvre de revue passeren en vraagt hij zich af waar het met Cosima is fout gelopen. Dankzij de muziek zal Liszt uiteindelijk als een gelouterd man ‘zijn hemel binnentreden’. Gaandeweg zal ook duidelijk worden dat hij niet alleen puur virtuoze, maar ook veel prachtige, meer diepgaande muziek heeft nagelaten. Niet

voor niets vormt Liszts monumentale *Sonate in si klein* de muzikale ruggengraat van deze voorstelling.’

Muziek en gesproken woord met elkaar verweven is geen eenvoudige opdracht. Hoe ben je tewerk gegaan?

‘Aangezien ik dat nooit eerder gedaan had, was het een grote uitdaging. Normaal gezien schrijf ik in volledige stilte. Maar tijdens dit werkproces stond er voortdurend muziek van Liszt op. Ik wilde dan ook geen vrijblijvende afwisseling van tekst- en muziekfragmenten maar een zo groot mogelijke versmelting van beide. Hoewel er relatief veel momenten zijn waarop muziek en woord simultaan aanwezig zijn, degradeerde ik Liszts muziek op geen enkel moment tot behangpapier. Integendeel, woord en muziek moeten elkaar net versterken: als woorden tekort schieten, neemt de muziek het over. En daar waar de muziek emoties losweekt, worden die met woorden nog verder geduid. Tijdens de repetities voelde ik me soms echt een dirigent. De hele tekst staat vol tijdsaanduidingen. Ik bezorgde Warre daardoor heel wat kopzorgen. Maar de toeschouwers zullen merken dat hij er erg goed in geslaagd is echt één te worden met het briljante spel van Vitaly. Deze voorstelling krijgt daardoor de allure van een soort gesproken lied voor een acteur en een pianist.’ ■

ELISE SIMOENS

Liszt

Gezien zijn onophoudelijke buitenlandse concertpraktijk, heeft Liszt zijn kinderen gedurende vele jaren aan een stuk niet gezien. De relatie met Marie is erdoor spaak gelopen, maar de componist bleef wel de opvoeding van zijn kroost financieren. Ondanks de fysieke afstand, volgde hij alles op de voet. Twee van zijn kinderen zijn op relatief jonge leeftijd gestorven. Zijn dochter Cosima – de enige die hem overleefd heeft – heeft haar vader zijn soms kille en autoritaire houding nooit helemaal vergeven. Ook later hebben ze een vaak moeilijke relatie gehad, zeker toen Cosima als getrouwde vrouw een relatie kreeg met de veel oudere Wagner.

Geert Vermeulen

DE BIECHT VAN LISZT

Zondag 16 februari 2014 · 11 uur · 16 euro

In 2008 won pianist Vitaly Pisarenko het Internationaal Franz Liszt Pianoconcours in Utrecht. Eén van zijn eerste concerten gaf hij nadien in Hingene. Acteur Warre Borgmans werkte mee aan het luisterboek en de voorstellingen rond *De prinses, de graaf en de handschoen*. En regisseur Geert Vermeulen was de scenarist voor de theateervoorstelling bij de historische diners. Het is duidelijk: dit recital móest gewoon in avant-première gaan in het kasteel ...

De Biecht van Liszt is een coproductie van Aulos Music Management i.s.m. Oceaan vzw.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Erfgoed moet levend zijn

In december vierden we tien jaar nieuw leven met een feestelijke receptie. Naast gedeputeerde Luk Lemmens en beheerder Koen De Vliieger zou ook Vlaams viceminister-president Geert Bourgeois de genodigden toespreken. Wegens verplichtingen in het parlement liet hij zich vertegenwoordigen door zijn raadgever onroerend erfgoed. De minister zelf wisten we nadien toch nog te strikken voor een exclusief interview.

Wat betekent het voor u om minister van onroerend erfgoed te zijn?

'Uiteindelijk gaat het over zorg dragen voor onroerend erfgoed. Goed zorgen voor hetgeen we van vorige generaties geërfd hebben om het door te geven aan de volgende generaties. Als minister sta ik hier gelukkig niet alleen voor. In Vlaanderen is er een groot draagvlak voor onroerend erfgoed. Heel wat mensen, vaak ook vrijwilligers, zijn dagelijks bezig met de zorg voor onroerend erfgoed. Als minister probeer ik dit te ondersteunen, bijvoorbeeld door nieuwe instrumenten in de erfgoedsector te ontwikkelen zoals de Erfgoedkluis.'

Wat is uw visie op monumenten? Bent u van mening dat alles van waarde bewaard moet worden?

'De manier waarop een maatschappij omgaat met haar erfgoed verandert voortdurend. Het Europese Monumentjaar 1975 betekende een serieuze mentaliteitswijziging na het onherstelbare verlies van

historisch patrimonium ten gevolge van een verkeerd vooruitgangdenken. Sindsdien is de aandacht voor erfgoed meer en meer op de voorgrond gekomen en is de erfgoedsector verder geprofessionaliseerd. Anderzijds stel ik vast dat we moeten blijven inzetten op draagvlakverbreding bij het grote publiek. Dat is niet alleen een taak die weggelegd is voor Herita, of de lokale besturen, maar ook voor de administratie Onroerend Erfgoed. Dit betekent niet dat we alles moeten beschermen. Op basis van criteria moeten representatieve voorbeelden beschermd worden, geen gebouwen of relictten waarvan er dertien in een dozijn bestaan. Zo zijn er in Vlaanderen, bij wijze van spreken, voldoende neogotische kerken beschermd.'

Wat vindt u zelf uw belangrijkste realisatie(s) tot nu toe?

'Tijdens de afgelopen regeerperiode is er heel wat in beweging gezet in de onroerend

erfgoedsector. Ik denk daarbij aan het nieuwe onroerend erfgoeddecreet, de reorganisatie en opstart van het Agentschap Onroerend Erfgoed, de oprichting van de Vlaamse erfgoedorganisatie Herita, de opstart van de Vlaamse Erfgoedkluis en de vernieuwingen aan het decreet varend erfgoed. Voor mij is het vooral van belang dat al deze vernieuwingen in het teken staan van een erfgoedbeleid waarbij de klemtoon niet enkel ligt op het behouden en doorgeven van erfgoed, maar dat er ook aandacht is voor herbestemming van het erfgoed. Erfgoed mag, ja moet zelfs, 'levend' zijn. De waarde van erfgoed vergroot nog wanneer we het kunnen inzetten in onze hedendaagse samenleving, waarmee ook het draagvlak voor de onroerend erfgoedzorg ongetwijfeld toeneemt.

De restauratie van het kasteel d'Ursel kon rekenen op forse steun door de Vlaamse overheid. Hoe kijkt u tegen dit project aan?

'Het gaaf gebleven historische kader van het kasteel, het park, het paviljoen De Notelaer en het bijhorend voormalig jachtgebied aan de Schelde is een zeldzaam gegeven. Het hele complex is beschermd als landschap en de belangrijkste gebouwen zijn beschermd als monument. Het landschappelijke kader langs de Schelde is bovendien aangeduid als ankerplaats. Het kasteel is eigendom van het provinciebestuur. In samenwerking met onder meer het Agentschap Onroerend Erfgoed hebben de provinciale diensten een plan voor de algemene restauratie van het kasteel (zowel het gebouw als het waardevolle interieur) uitgewerkt. Zonder de financiële ondersteuning door premies zou dit plan zowat onhaalbaar zijn geweest. Maar het resultaat mag er zijn: wie het kasteel bezoekt of er activiteiten beleeft, kan vaststellen dat het in zijn volle grandeur herleeft door de deskundige restauratie. Elke verdieping heeft zijn eigen karakter bewaard en overal zijn nog de typische bediendengangen en -kamertjes te vinden. Opmerkelijk is ook de interieurdecoratie: het Chinese papier dat nu al te zien is en de stoffen bespanningen die de komende jaren zullen terugkeren.'

Welke aspecten van het nieuwe leven van het kasteel d'Ursel vindt u inspirerend?

'Het kasteeldomein van Hingene wordt nu als provinciale culturele instelling gebruikt. Zowel het museale aspect als culturele activiteiten (concerten, muziekstages, dansvoorstellingen, tentoonstellingen, kasteel feesten) passen in die context omdat ze onder meer refereren aan het vroegere gebruik als 'maison de plaisance' door de adellijke familie d'Ursel. Dat heeft zonder twijfel een toegevoegde waarde en trekt de interesse van een breed publiek dat op die manier betrokken wordt bij de erfgoedbeleving. Via de activiteiten wordt er ook aandacht besteed aan de binding met het dorp, een band die er van oudsher steeds was. Ook dit draagt bij tot een ruime beleving van dit soort erfgoed en verhoogt de toegankelijkheid in de brede zin van het woord.'

Welke rol ziet u in de toekomst weggelegd voor de provincies in dergelijke dossiers nu ze geen restauratiepremies meer kunnen aanvragen bij de Vlaamse Overheid voor hun eigen patrimonium?

'Met de interne staats hervorming hebben we de taken van de provincies op een duidelijke manier afgebakend. In de onroerend erfgoedsector wordt Monumentenwacht bijvoorbeeld expliciet aan de provincies toegewezen. Preventieve monumentenzorg is een cruciaal aspect van het onroerend erfgoedbeleid. Door de organisatie van Monumentenwacht op het terrein dragen de provincies bij aan een dienstverlening die ervoor zorgt dat de authenticiteit van monumenten behouden blijft en grote en dure restauraties vermeden kunnen worden door het tijdig stellen van een diagnose en toestandsrapportages voor de eigenaars.'

Welke uitdagingen ziet u in de toekomst voor de verdere uitbouw van het kasteel en het kasteeldomein?

'De uitdaging voor een verdere uitbouw ligt in het uitdiepen van de werking en de verbreding ervan zodat de ruime historische context, met het kasteel, De Notelaer en het park een gepast beheer kent, afgestemd op een actueel gebruik. De Notelaer is eigendom van Toerisme Vlaanderen, in erfpacht gegeven aan Herita vzw en wordt

uitgebaat door De Notelaer vzw. Hier zou een samenwerking met de provincie, waardoor de binding met het kasteel en de ruime context hersteld wordt, een pluspunt kunnen zijn voor een toekomstig integraal beheer en ontsluiting.

Het zou een goede zaak zijn mocht de natuurlijke band tussen het kasteel en het paviljoen versterkt worden. Er worden heel wat evenementen georganiseerd op het kasteel en in de Notelaer, het lijkt logisch dat ze elkaars evenementen meenemen in de communicatie naar het publiek en de openingsuren beter op elkaar afstemmen bijvoorbeeld. Op dit moment zijn de provincie, Herita en Toerisme Vlaanderen in gesprek om te komen tot een structurele band. Op die manier kan een duidelijk kader gecreëerd worden voor een intense samenwerking. Hierbij wordt niet alleen gesproken over de toekomst van de beide monumenten, maar ook over het grote natuurdomein dat rond en tussen de beide monumenten ligt. Het zou zeker een mooie kans zijn voor het grote publiek om deze prachtige erfgoedplaats als een geheel te leren kennen.'

Wat is uw favoriete monument en waarom?

'We zijn in Vlaanderen rijkelijk bedeeld met waardevol onroerend erfgoed. Het is moeilijk om eruit te kiezen: de abdij van Herkenrode, het Paleis op de Meir of het kasteel van Gaasbeek zijn voorbeelden van prachtig erfgoed dat ook een nuttige nieuwe bestemming krijgt. Persoonlijk ben ik geraakt door een monument van een heel andere orde: Tyne Cot Cemetery, de Britse militaire begraafplaats met gesneuvelden uit de Grote Oorlog in Passendale. Het is een voorbeeld van hoe een monument bijdraagt tot herdenking en reflectie over een van de meest gruwelijke episodes van onze recente geschiedenis.'

Ambieert u een nieuwe termijn als minister van Onroerend erfgoed?

'Ik ben zeer blij dat ik de afgelopen regeerperiode op het vlak van onroerend erfgoed mee aan de kar heb kunnen trekken. Het is een boeiende en dynamische sector. Wat een volgende regeerperiode betreft, heb ik helaas geen glazen bol. Eerst komt de kiezer aan zet. ■

Ook in 2014 landt Supervlieg in Hingene. Op zondag 27 april is er opnieuw een bruisende familie happening vol met kunsten en kunstjes. Je zal er kunnen smullen van theater en circus, muziek, workshops en andere zoetheiden ...

SUPERVLEIEG

Het Fietsende Naaiatelier

VOORSTELLINGEN

Mr. Jones & Fred, the amazing stunt pig

Pieter Post Productions

Mr. Jones wil circusartiest worden. Hij heeft maandenlang geoefend samen met Fred, het stuntvarken. Nu laten ze de gevaarlijkste circusacts zien: een rit door de hel en de duik van de dood. Mr. Jones zet het publiek keer op keer op het verkeerde been. Met een dosis gekte en boosaardigheid verlegt hij de grenzen van variëteit, circus en magie.

Om 13 uur en om 16 uur
Circus tent voor het kasteel

Waldeling Bronks

Ieder bos of park heeft zijn geschiedenis en zijn geheim. Saskia, onze persoonlijke Ware Wandelgids van de Grote Landelijke Gilde der Ware Wandelgidsen, neemt je op sleeptouw om het kasteeldomein te leren kennen. Niets ontgaat haar in het bos! Dat ze daarbij soms het noorden verliest, neem je er graag bij. Want zij heeft ook haar eigen geschiedenis, en geheimen natuurlijk! Een verhaal over een gebroken hart, een wijze wilde, een onfortuinlijke boswachter en vooral veel valkuilen.

Met: Marij De Nijs, Isabelle Van Hecke en Randi De Vlieghe

Om 13 en 17 uur
Bos achter het kasteel

De Piepkes ■ Door het hoge gras Frederik Sioen, Roland Van Campenhout en Pieter-Jan De Smet

In een wereld waar kinderen vaak ouder lijken dan hun ouders, waar de staart niet noodzakelijk met de kop verbonden is en waar Klein Pierke zichzelf God waant, struinen de Piepkes door het hoge gras. Gewapend met Nederlandstalige liedjes uit eigen knapzak bezingen zij de wereld vanuit hun kinderlijke verbeelding. En omdat ouders ook maar mensen zijn, zingen de Piepkes hun liedjes ook voor hen.

Om 16.30 uur
Podiumwagen

Delinus

Les Cliquets

photo Fabrice Merrens

Het Grote Minicircus Compagnie Hoetchatcha

Een circusdirecteur komt naar Supervlieg met een kar waar een volledig circus inzit. Maar de kinderen moeten helpen. Ze laten Victor de Vliegende Kanonskogel door de lucht zweven, ze laten de olifanten salto's maken, ze nemen het op tegen John de sterke man en nog zooveel meer.

Om 14 uur
Circustent op het grasveld voor het kasteel

Bus vol leugens Het Paleis

Welkom in de buik van de walvis! In zijn zachte, veilige buik ontmoeten we Mark, de grootste bangerik van de hele wereld. Hij is voor alles bang, maar vooral voor zwemmen. Samen met ons en een aantal rare figuren maakt hij de sprong in het diepe. Zal zijn droom uitkomen? In de Bus vol leugens is alles mogelijk.

Om 13.15 uur, 14.30 uur, 15.45 uur en 17 uur
Bus vooraan bij ingang

Equilibre(s) sur corde Les Cliquets

Nadege en Enrico dansen samen op een slappe, verticale koord. De twee acrobaten delen samen één touw en bewegen zich binnen die beperkte ruimte samen én apart! Ze brengen een poëtische voorstelling tussen hemel en aarde.

Om 16 uur
Voor het kasteel

RANDANIMATIE

Het Fietsende Naaiatelier

De twee naaisters van Het Fietsende Naaiatelier versieren, pimpen en decoreren je kledij. Ze hebben geen elektriciteit nodig, enkel en alleen iemand uit het publiek om op de fiets de naaimachines aan te drijven. Voor deze dames ga je met plezier uit de kleren!

Doorlopend
Op verschillende plekken voor het kasteel

Lyrical minutes in the city Ensemble Leporello & Bunker/Mladi Levi

De kelnerjuffrouw die drankjes serveert begint te neuriën, een vrouw met een kinderwagen staat te luisteren en zingt mee. Al snel doet ook de parkwachter mee en in een mum van tijd weerklinken prachtige aria's, duo's en trio's uit *Carmen* van Bizet, *Hoffmanns Erzählungen* van Offenbach, *Lakmé* van Delibes en *La Traviata* van Verdi tussen de bomen.

4 voorstellingen tussen 13 en 18 uur
Bij de dranktent

Le P'tit Manège fait main Cie des Quatre Saisons

Een sprookjesachtige draaimolen met 20 verschillende zitjes op een draak, een olifant, een ooievaar en andere feeëriekere figuren. Niet alleen een streling voor het oog maar vooral een magische ervaring voor de allerkleinsten.

2 x 90 minuten
Vooraan aan de ingang

Een zwierige noot Jeugdharmone Ter Dilft

De muzikanten van de Jeugdharmone zorgen voor een feestelijke en zwierige noot.

Bij de dranktent

Suzy Delinus

Je bent van harte welkom op lijn 3, voor de kleinste taxibus ooit. Kaarten zijn verkrijgbaar bij de buscharmeur. Deze bus rijdt niet volgens een vaste dienstregeling maar verzorgt een uitstekende 'hop on hop off' service. Je weet dus nooit precies wanneer de bus vertrekt, hoe lang de rit zal duren of welke route de chauffeur zal rijden ... Eén ding is wel zeker: *There's always room for one more.*

3 x 45 minuten
Doorheen het kasteeldomein

WORKSHOPS

Spiegeltje, spiegeltje aan de wand 'Tateltjeek

Liever moe dan lui? Ga dan zeker eens langs in het Laathof waar 'Tateltjeek creatievelingen trakteert op een reeks *doe-het-zelf-activiteiten* met als thema sprookjes.

Doorlopend
Laathof

Zeepbellen blazen Gezinsbond

Wie maakt de grootste zeepbel? En wie kan zich er helemaal in verstoppen?

Doorlopend
Grasveld voor het kasteel

Volkssporten · Mandjes vlechten De Zilverreiger

Neem een duik in de tijd en ontdek enkele oude volkssporten. Je kan hier ook een mandje van wilgentakken komen vlechten.

Doorlopend
Rechts voor het kasteel

SUPERVLIEG

Zondag 27 april 2014 · van 13 tot 18 uur
in kasteeldomein d'Ursel in Hingene

Een organisatie van gemeente Bornem (bibliotheek, cultuurdienst en CC Ter Dilft), kasteel d'Ursel, 'Tateltjeek, Jeugdharmone Ter Dilft en de Gezinsbond van Hingene.

Deelnemen kost 6 euro.

Met een familiekaart van CC Ter Dilft: 4 euro.

Alle info vind je op www.supervlieg.be
of 03 890 69 30 (CC Ter Dilft)

KASTEELFEESTEN IN HINGENE

De keizer komt!

Tussen 1975 en 1998 organiseerden de Hingense verenigingen negentien keer Kasteelfeesten. Dat waren echte volksfeesten met optredens, shows, bodegas, stoeten en Vlaamse kermissen. Sinds 2010 knopen we opnieuw aan bij deze traditie. Om de twee jaar staat er een ander, historisch thema centraal. Tijdens de eerste editie gaf hertog Charles d'Ursel een groot feest voor een prestigieuze onderscheiding die hij in 1771 had ontvangen. In 2012 herbeleefden we het 18de-eeuwse huwelijk van graaf Wolfgang-Guillaume d'Ursel met zijn prinses Flore d'Arenberg. Zoals dat hoort bij een huwelijk werd het een prachtige en onvergetelijke dag.

Dit jaar wordt er opnieuw gefeest rond het kasteel. Tijdens het pinksterweekend van 7 en 8 juni zal Charles-Joseph d'Ursel de Franse keizer Napoleon ontvangen. Charles-Joseph was de zoon van Wolfgang-Guillaume en Flore d'Arenberg. Op tweeëndertigjarige leeftijd werd hij door Napoleon benoemd tot burgemeester van Brussel. In die functie had hij de eer om de keizer en de keizerin te ontvangen tijdens hun bezoek aan de Nederlanden in 1810. De hertog noteerde het hele gebeuren in zijn dagboek: 's Middags ging ik samen met mijn adjuncten en de gemeenteraad naar de tent die ik had laten opstellen buiten de Anderlechtsepoort. Zijne Majesteit arriveerde rond zeven uur. Zijn koets kwam snel aangereden, maar toen hij het stadsbestuur opmerkte, liet hij ze stoppen. Ik stapte naar het portier en terwijl de heren de Wesembeek en De Vos de

sleutels van de stad aanboden, las ik een korte toespraak voor. De keizer luisterde aandachtig, maar mijn stem werd overstemd door het gejuich van de omstaanders. Het leek alsof hij enkele onverstaanbare woorden antwoordde, voordat de koets verder reed.'

De volgende dag voer Napoleon per boot over het kanaal naar Willebroek. De hertog ging mee aan boord. 'Onophoudelijk ondervroeg de keizer de aanwezigen en sprak hij met hen over de meest uiteenlopende onderwerpen. Hij bewonderde het landschap en stelde me vragen over het kanaal Brussel-Willebroek en het bestuur van de stad. Hij was vrolijk en genoot van de grapjes die gemaakt werden.

De burgemeesters die hem kwamen begroeten, liet hij aan boord komen, net zoals de kinderen die bloemen brachten voor de keizerin. Hij ging af en toe zitten en viel eventjes in slaap.' Tijdens hun reis bezochten de hoogheden nog Antwerpen, Gent en hele reeks Nederlandse steden. Op de terugweg hielden ze opnieuw halt in Brussel. De hertog d'Ursel mocht aanschuiven voor een diner met slechts acht tafelgasten, gevolgd door een groots bal in het stadhuis.

Het kasteel van Hingene stond in 1810 niet op het programma, maar dat wordt nu – meer dan tweehonderd jaar later – ruimschoots goedge maakt. Het keizerlijke gezelschap zal worden ontvangen met muziek en dans, militaire parades

Portret van Napoleon (1812) door Jacques-Louis David
© National Gallery of Art, Washington DC

en tal van feestelijkheden. Handelaars en marskramers vormen een winkelstraat *à la mode de l'Empire* en hooggeplaatste gasten reizen van heinde en verre naar Hingene.

Je bent van harte welkom om deze keizerlijke ontvangst mee te maken! ■

KASTEELFEESTEN • DE KEIZER KOMT

Zaterdag 7 en zondag 8 juni 2014,
van 13 tot 18 uur

Praktisch

Het precieze programma van beide dagen wordt gepubliceerd in het volgende magazine en op onze website. De voorverkoop van de toegangstickets (5 – 8 euro) start op 1 mei.

AGENDA

deFilharmonie chambreert · pianotrio

Zondag 2 februari 2014 · 11 uur · 14 euro

Met Benjamin Dieltjens (klarinet), Sander Geerts (altviool) en Yasuko Takahashi (piano)

Programma

Märchenerzählungen, opus 132 van Schumann
Sonate voor viool en piano (versie voor altviool en piano) van Franck
8 Stukken voor klarinet, altviool en piano, opus 83 (selectie) van Bruch

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Valentijn in De Notelaer

Vrijdag 14 februari 2014 · 19.30 uur · 15 euro

Voormalig stadsdichter van Antwerpen Peter Holvoet brengt hartverwarmende poëzie bij kaarslicht in het ronde salon.

Info en reservatie
De Notelaer
03 889 69 20
info@notelaer.be

Steinwayrecital met Vitaly Pisarenko en Warre Borgmans · De biecht van Liszt

Zondag 16 februari 2014 · 11 uur · 16 euro

Lees meer op pagina 8 en 9.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Grizelverhalen in het kasteel

Woordafdeling Academie MDW Bornem

Zaterdag 22 februari 2014 · 19 uur en 20.30 uur gratis (na reservatie)

Op zaterdag 22 februari wordt het kasteel ingepalmd door mysterieuze figuren. Plagerig en akelig knipogen deze grizelzielen je een uur lang door de kelders en zalen van het kasteel. Met bloedstollende verhalen slingeren ze je binnen in een wereld van spoken, vampieren en moordenaars. Hun garantie: een versnelde hartslag en het zweet in je handen.

Info en reservatie
03 890 69 55
amwd@bornem.be

Collectiedag Eerste Wereldoorlog

Zondag 2 maart · 11 tot 16 uur

Lees meer op pagina 7.

Meer info
www.antwerpen1914-1918.be
www.europeana1914-1918.eu/nl

Oxalys © Marco Borggreve

deFilharmonie chambreert · houtblaaskwintet

Zondag 9 maart 2014 · 11 uur · 14 euro

Met Edith Van Dyck (fluit), Piet Van Bockstal (hobo), Nele Delafonteyne (klarinet), Graziano Moretto (fagot), Michaela Buzkova (hoorn) en Bjorn Verschoore (altsaxofoon)

Programma

Printemps (voor altsaxofoon en blaaskwintet) van Tomasi
Summer music, opus 31 van Barber
Eerste kwintet van Henze
Quia respexit humilitatem ancillae suae (uit *L'autunno*) van Henze
Winter pieces 2 van Börtz

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Oxalys · Tijdloze romantiek

Zondag 16 maart 2014 · 11 uur · 16/14 euro

Oxalys brengt een gevarieerd programma voor strijkers, piano en klarinet waarin de romantiek centraal staat. Het ensemble spant een tijdsboog die Schubert met Max Bruch verbindt.

Info en reservatie
CC Ter Dilft
03 890 69 30
www.terdilft.be

La primavera pianistica

Dinsdag 18, donderdag 20 en zaterdag 22 maart 2014 · 20 uur · gratis (na reservatie)

Dit jaar strijkt 'la primavera pianistica' voor de zesde keer neer in Hingene. Tijdens drie concerten tonen de muzikanten hun kunnen aan het publiek. Voor elk van de drie recitals selecteren de maestros hun beste studenten. Een unieke gelegenheid om de concertpianisten van morgen vandaag al aan het werk te horen!

Na het concert van zaterdag 22 maart wordt voor het eerst een prijs uitgereikt aan de meest beloftevolle deelnemer. Hij of zij mag tijdens het volgende concertseizoen een Steinwayrecital verzorgen in het kasteel.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Dansen als een edelman

Zaterdag 29 maart, 26 april en 10 mei 2014
10 tot 17 uur · 100 euro voor de hele reeks (inclusief lunches en dranken)

Deze danscursus staat in het teken van de vroege negentiende eeuw. Naast contredansen leren de dansmeesters van Stichting Klassieke Dans ook quadrilles: choreografieën voor vier koppels in de vorm van een vierkant.

Info en reservatie
Stichting Klassieke Dans · Johan Goessens
info@stichtingklassiekedans
0498 36 61 71

Roel & Veerle Dieltiens · Buitenland

Zondag 6 april 2014 · 11 uur en 15 uur
18/16 euro

In Buitenland ondernemen Roel Dieltiens (cello) en zijn zus Veerle (piano) een inspirerende reis dwars doorheen Europa. Ze brengen werk van o.a. Liszt, Tchaikovski, Franck, Fauré, Saint-Saens en Dvořák.

Info en reservatie
CC Ter Dilft
03 890 69 30
www.terdilft.be

Kinderkunstenfestival Supervlieg

Zondag 27 april 2014 · 13 tot 18 uur · 6 euro

Lees meer op pagina 12 en 13.

Info
CC Ter Dilft
03 890 69 30
www.terdilft.be

Duvel on tour

Donderdag 1 mei 2014 · start tussen 8.30 en 13.30 uur · 7 euro per persoon (incl. o.a. veiligheidsjasje en één gratis Duvel)

Op donderdag 1 mei 2014 voert de 5de editie van Duvel on tour je opnieuw door het mooie Scheldeland! De toeristische regio van Klein-Brabant en Rupelstreek-Vaartland is een waterrijk gebied met vele fotogenieke en schilderachtige plekjes. Veerponten en bruggen brengen je van oever tot oever. Naast de fietstocht staan er ook gratis concerten, een bezoek aan de brouwerij of aan kasteel d'Ursel op het programma. Alle verdiepingen van het kasteel zijn tot 18 uur geopend.

Info en inschrijvingen
www.duvelontour.be

BEELDBANK

De beeldbank van kasteel d'Ursel bestaat uit een grote verzameling oud en nieuw beeldmateriaal. Op deze pagina publiceren we telkens een unieke afbeelding uit dit archief. Aan de hand hiervan ontdek je verrassende details over de geschiedenis van het kasteel en zijn bewoners.

Een schrijn voor Wolfy

Dit kunstig afgewerkt schrijn herdenkt de dood van luitenant graaf Wolfgang d'Ursel. Op beide openstaande deurtjes staat bovenaan het wapenschild van de familie, gevolgd door de naam en de rang van de overledene. Op het linkerdeurtje staat (in het Frans): 'Gevallen in de strijd op 18 augustus 1914 in Budingen voor de verdediging van de huizen en de eer van het Belgische volk. Als teken van dank, vanwege het

erkentelijke vaderland.' Centraal prijkt de foto van Wolfgang in zijn officiersuniform van de Gidsen, met onderaan nogmaals het jaar 1914 in Romeinse cijfers. De Franse vlag verwijst vermoedelijk naar de nationaliteit van zijn echtgenote, Jacqueline de Néverlée. De medailles naast de foto worden vermeld op het rechterdeurtje. Militairen die sneuvelden in de strijd werden benoemd tot ridders van de

Orde van Leopold II (de medaille links, waarbij de palm op het lint verwijst naar de postume toekenning). Ze kregen ook het Oorlogskruis (rechts), dat werd verleend voor daden van moed tegenover de vijand. Het gedeelte met de foto en de medailles kan worden uitgenomen. Eronder bevinden zich enkele condoleancebrieven en de oorlogsdagboeken van Wolfgang d'Ursel en wachtmeester De Belder.